

Forskarfnatt för nyfikna

Är du nyfiken på hur lavar ser ut i mikroskop, hur giftig en flugsvamp egentligen är och varför det sista trädet av sitt slag dog ut? Välkomna till Naturhistoriska riksmuseets Forskarfnatt – där riktiga forskare berättar och visar allt de vet om fantastiska lavar och nya arter! →↪

TEXT: HELÉN BJURBERG FOTO: ANGELICA SÖDERBERG

”De yngsta tycker att det är roligast att bara titta i stereoluppen, medan vissa vuxna kan vara ganska pålästa, så det skiftar verkligen från högt till lågt, säger Mats Wedin”

Det är fullproppat med folk och en aning svårt att komma fram till Forskarfnattbåset innanför entrén på Naturhistoriska museet där forskarna Ulf Swensson och Mats Wedin, från Enheten för botanik, står för att undervisa och besvara frågor från besökarna om dagens tema: svampar, växter och lavar.

Mats Wedin är expert på lavar och deltar i Forskarfnatt för första gången. Till vardags jobbar han med att ta reda på vad det finns för olika arter av lavar och hur de är besläktade med varandra, men i dag svarar han på frågor från museets besökare.

– Det är ett spännande avbrott för mig, det roligaste är mixen på kunskap och frågorna hos de som kommer. De yngsta tycker att det är roligast att bara titta i stereoluppen, medan vissa vuxna kan vara ganska pålästa, så det skiftar verkligen från högt till lågt, säger Mats Wedin och byter ut en bit blåslav mot lite orange vägglav och lägger på glaset till luppen åt en liten, nyfiken pojke.

– Nästan allt ser ju spännande ut om man förstorar det lite, förklarar han leende och gör en gest mot pojken och hans entusiasm.

Tanken med Forskarfnatt är dels att undervisa allmänheten i olika naturrelaterade ämnen och dels att

visa den expertis och det stora antalet samlingar som finns bakom kulisserna på Naturhistoriska.

– Det som syns i montrarna är egentligen bara en liten del av själva museet. Vi har en stor forskningsavdelning med 60 forskare anställda, 300 gästforskare per år och 10 miljoner föremål av växter, djur, fossiler, mineraler och vävnadsprover, berättar Frida Samuelsson som arbetar som naturkommunikatör.

SADELTRÄDET FRÅN JUAN FERNANDEZ-ÖARNA

Förutom Mats Wedin är även Ulf Swenson, som är på plats på dagens Forskarfnatt, en av museets botanister. Ulf som egentligen är proffs på träd har för dagen även tagit på sig sin andra experthatt och dukat bordet fullt med svampar av alla möjliga färger, storlekar och slag.

– Jag misstänkte att folk skulle vara mer intresserade av svampar än av gamla träd, och det var nog en korrekt gissning, säger han.

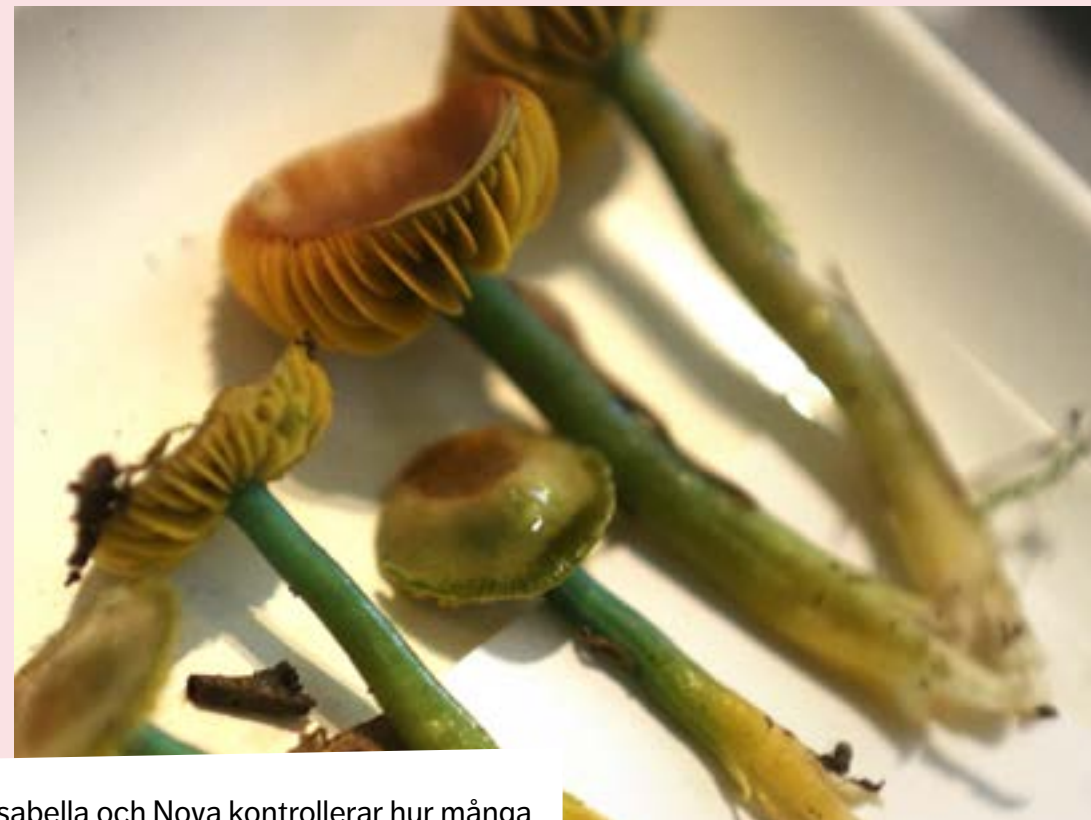
Framför svampgissningstävlingen trängs nämligen besökarna som ivrigt diskuterar färg och form.

Efter att Ulf visat upp och svarat en äldre dam och hennes barnbarn på deras frågor om en stolt fjällskivling bjuder han tonåringarna Isabella och Nova

Nästan allt ser ju spännande ut om man förstorar det lite.

Isabella och Nova kontrollerar hur många rätt de fick på svampgissningstävlingen.

att smaka en tugga av den. De tvekar en kort sekund innan de tar varsin liten bit i munnen och sedan tuggar med ett misstänksamt leende mot varandra.

– Känner ni den nötiga smaken, visst är den god? undrar Ulf intresserat och tittar på Nova som svarar tveksamt jakande, men grimasen är inte helt övertygande.

I stället siktar hon intresset mot den lilla, mörka träbit som ligger intill svamparna och frågar Ulf vad det är.

– Det är en bit av ett träd, som var det sista av sitt slag på vår jord, den är från 1908, men doftar fortfarande ganska starkt, svarar han och sträcker fram den mot hennes näsa.

Hon luktar och börjar sedan lyssna fascinerat på Ulfs

berättelse om sadelträdet från Juan Fernandez-öarna i Stilla havet, som dog ut för att det exploaterades så hårt och hur den svenska botanisten Carl Skottsberg på sin forskningsresa i Stilla havet 1908 lyckades få lokalbefolkningen att visa honom det sista levande trädet och sedan få med sig en bit av en redan död gren tillbaka till Sverige.

– Är det den här alltså?! Oh my God, vad coolt! konstaterar hon med ett stort leende och Ulf håller med.

Och att döma av den ivriga publiken är det mesta ganska coolt på Forskarfnatt. Ulf och Mats har fullt upp att förklara, svara på frågor och visa upp sina föremål. Och att både stora och små törstar efter naturkunskap – det är det ingen tvekan om! 🍷

Läs mer på
nrm.se

Forskarfnatt på Naturhistoriska

Var? Naturhistoriska riksmuseet, Frescativägen 40, T-bana Universitetet.

När? Forskarfnatt återkommer regelbundet men med olika teman. Nästa Forskarfnatt är den 3/12. Håll utkik på hemsidan för Forskarfnatt under 2018! Museets öppettider är tisdag–söndag 10–18.

För vem? Passar alla nyfikna, oavsett ålder.

Kafé: i restaurang Fossilien finns fika, ekologiskt och fairtrade-kaffe och choklad, pannkakor, smörgåsar och lunch.

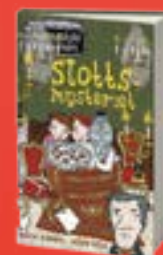
HOS OSS SLÅR VARJE ÖNSKAN IN

ASTRID
LINDGREN
Räven och
tomten
159:-

Samlade
julsagor
VÄNPRIS **179:-**
(ord. pris 229:-)
Gäller dig som medlem
t o m 2018-01-10.

MARTIN
WIDMARK
Slottsmysteriet
149:-

JAN LÖÖF
Jan Lööf
sagosamling
269:-

JO NESBØ
Kan Doktor
Proktor rädda
julen?
VÄNPRIS **149:-**
(ord. pris 189:-)
Gäller dig som medlem
t o m 2018-01-10.

JEFF KINNEY
Fly fältet
VÄNPRIS **129:-**
(ord. pris 159:-)
Gäller dig som medlem
t o m 2018-01-10.

Bli medlem kostnadsfritt i Akademibokhandeln's Vänner, i butiken eller på akademibokhandeln.se

AKADEMIBOKHANDELN

Att läsa är att resa.